

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “การบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี” เป็นการศึกษาถึงการบริหารองค์กร และการประชาสัมพันธ์งานของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเอาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยการบริหารจัดการธุรกิจสื่อสารมวลชน เป็นวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Dept Interview) ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการวิเคราะห์สรุปและประมวลผลข้อมูล

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ คือ แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ซึ่งแบ่งเป็น

1. ผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับกลาง ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ที่แท้จริงของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งแบ่งเป็น

1.1 ผู้บริหารระดับสูง มี 1 ท่าน ดังนี้

- พลตำรวจโท ดร.วิเชียรโชติ สุกโชติรัตน์

1.2 ผู้บริหารระดับกลาง มี 2 ท่าน ดังนี้

- นายสมบัติ วัฒนพานิช ผู้อำนวยการสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

- นายวิสุทธิ นิรัตติวงศกรณ์ ตำแหน่ง ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ฝ่ายข้าราชการประจำด้านสังคม สังกัด สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

2. ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ และการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มี 2 ท่าน ดังนี้

- นางสาวจินตนา จ้อยจุมพจน์ ตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ 8ว กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สังกัดสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

- นายอิทธิเดช สุพงษ์ ตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์ 4 กลุ่มสื่อมวลชนสัมพันธ์ สังกัดสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

3. กลุ่มสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มี 9 ท่าน ดังนี้

- นางยุวดี รัญญศิริ ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวอาวุโส สังกัดหนังสือพิมพ์ Bangkok Post
- นางสาววันธนา ชิวะดุขวิฏี ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- นางสาวบุญระดม จิตรดอน ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด สำนักข่าว AFP
- นางสาวสุมณฑา บุญคุ้ม ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด หนังสือพิมพ์ข่าวสด
- นางสาวเจริญศรี หงษ์ประสงค์ ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด สถานีโทรทัศน์ช่อง NBT
- นายชาติร์ แสงเพ็ง ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด สำนักข่าวไทย (อสมท.)
- นางสาววิตรี เล็กมณี ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
- นางสาวนันทยา รัตนสิทธิ์ ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด สำนักข่าว INN
- นางสาวสุภาวค์ ศิริเดช ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าว สังกัด ผู้จัดการรายวัน

แหล่งข้อมูล τυุติยภูมิ คือ แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา วารสารสิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างและแนวคำถาม

วิธีเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้เป็นแบบเจาะจง เนื่องจากผู้ศึกษาต้องการผู้ให้ข้อมูลที่ต้องการ คือ เป็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย รูปแบบการบริหาร แนวทางการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดของการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารงานระดับสูง และระดับกลางของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี โดยมีแนวคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กร ดังนี้

1) โครงสร้างองค์กรมีลักษณะใด รวมถึงการแบ่งสายงานจากผู้บังคับบัญชาเป็นแบบใด มีการแบ่งความรับผิดชอบอย่างไร แบ่งเป็นกี่ฝ่าย อะไรบ้าง แต่ละฝ่ายมีหน้าที่อะไร

2) รูปแบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

3) เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร เป็นอย่างไร

2. ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

โดยมีแนวคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ และการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก ดังนี้

1) รูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นอย่างไร แบ่งเป็นดังนี้

1.1) การแถลงข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี และแถลงข่าวสารต่าง ๆ และการจัดทำและเผยแพร่สรุปข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี

1.2) การเผยแพร่ข่าวและภาพข่าวทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th

1.3) การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1.4) การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน อาทิ นายกฯ พบสื่อทำเนียบ, โครงการรัฐบาลพบสื่อท้องถิ่น, โครงการสื่อมวลชนสัมพันธ์ทำเนียบฯ, โครงการศึกษาดูงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขฯ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช, โครงการศึกษาดูงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) เป็นต้น

1.5) การประชาสัมพันธ์และชี้แจงโดยตรงต่อประชาชน โดยการจัดทำรายการต่าง ๆ อาทิ รายการสนทนาประสานมิตร เป็นต้น

1.6) การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านเยาวชน อาทิ โครงการยุวโฆษก โครงการโฆษกพบเยาวชน เป็นต้น

2) รูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก มีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

3) ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีอะไรบ้าง และท่านมีแนวทางแก้ไข อย่งไรบ้าง

4) ท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้อย่างไรบ้าง

5) ท่านมีข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกอย่างไรบ้าง

3. กลุ่มสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ทำเนียบรัฐบาล

โดยมีแนวคำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ดังนี้

1) รูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ แบ่งเป็นดังนี้

1.1) การแถลงข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี และแถลงข่าวสารต่าง ๆ และการจัดทำและเผยแพร่สรุปข่าวประชุมคณะรัฐมนตรี

1.2) การเผยแพร่ข่าวและภาพข่าวทางเว็บไซต์ www.thaigov.go.th

1.3) การจัดทำหนังสือ เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1.4) การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านสื่อมวลชน อาทิ นายกฯ พบสื่อทำเนียบ โครงการรัฐบาลพบสื่อท้องถิ่น โครงการสื่อมวลชนสัมพันธ์ทำเนียบฯ โครงการศึกษาดูงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขฯ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช, โครงการศึกษาดูงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) เป็นต้น

1.5) การประชาสัมพันธ์และชี้แจงโดยตรงต่อประชาชน โดยการจัดทำรายการต่าง ๆ อาทิ รายการสนทนาประสานมิตร เป็นต้น

1.6) การประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจนโยบายของรัฐบาลผ่านเยาวชน อาทิ โครงการยุวโฆษก , โครงการโฆษกพบเยาวชน เป็นต้น

2) รูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก มีข้อควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

3) ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีอะไรบ้าง และท่านมีแนวทางแก้ไข อย่างไรบ้าง

4) ท่านมีแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้อย่างไรบ้าง

5) ท่านมีข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษกอย่างไรบ้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ใช้วิธีการสัมภาษณ์โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้อำนวยการสำนักโฆษก ผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการ

นายกรัฐมนตรี และกลุ่มสื่อมวลชนที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ทำเนียบรัฐบาล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความต้องการมากที่สุด

2. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำรา วารสารสิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดรวมทั้งเอกสารของบริษัท และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การสัมภาษณ์บุคคล และการวิเคราะห์เอกสาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) จึงต้องมีเครื่องมือช่วยในการศึกษา ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (กรอบในการสัมภาษณ์) ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยเป็นคำถามที่เข้าใจง่าย และไม่ชี้นำคำตอบ ซึ่งแนวคำถามที่ใช้ จะเป็นคำถามชุดเดียวกันทั้งหมด ผู้สัมภาษณ์จะเน้นการสัมภาษณ์เจาะลึกเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องบันทึกเทปในการสัมภาษณ์ เพื่อความถูกต้องแม่นยำ

2. การวิเคราะห์เอกสาร ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์เอกสารทั้งหมดที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็น วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสาร หนังสือ ข่าวหนังสือพิมพ์ เอกสารบริษัท และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผลการประชุมคณะรัฐมนตรี , เอกสารข่าวต่าง ๆ เป็นต้น

แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “การบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักโฆษก สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี” ผู้ศึกษาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการนำข้อมูลของบุคคลที่ได้จากการสัมภาษณ์ รวมทั้งข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อหาความสัมพันธ์ของแนวคิด การจัดโครงสร้างขององค์กร การบริหารจัดการ รูปแบบการประชาสัมพันธ์งานของรัฐบาล รวมถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาและแนวทางการแก้ไข ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไรต่อการบริหารจัดการรูปแบบและแนวทางการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติ ต่อไป